

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด

ขจร ศรีโสภณากร

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำถามหลักสูตรปริญญาคุณฉันทิพนธ์บัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

กุมภาพันธ์ 2554

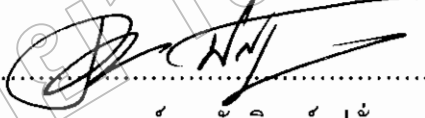
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒิบัณฑิตและคณะกรรมการสอบคุณวุฒิบัณฑิต ได้พิจารณา
คุณวุฒิบัณฑิตของ ขจร ตรี โสภณกร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

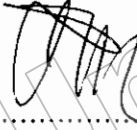
คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒิบัณฑิต

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม)

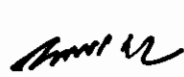

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบคุณวุฒิบัณฑิต

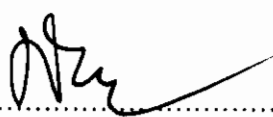

..... ประธาน
(ดร.ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์)

..... กรรมการ
(ดร.ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทศนัยนา)

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา อนุมัติให้รับคุณวุฒิบัณฑิตฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
(ดร.ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์)

วันที่...1...เดือน...กุมภาพันธ์...พ.ศ. 2554

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุน ระดับบัณฑิตศึกษา

จากมหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2552

ประกาศคุณูปการ

คุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ และ รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้องตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองผู้ว่าการ การกีฬาแห่งประเทศไทย (อาจารย์เฉลิมชัย บุญรักษ์) ผู้อำนวยการศูนย์การกีฬาแห่งประเทศไทย ภาค 4 (คุณวิมล ไชยะพิช) รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิ ขวัญบุญจันทร์ รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิลฉวี ศรีบุญ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ และขอขอบคุณ ดร.พุดพงษ์ สุขสว่าง ที่กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือตรวจแก้ไขเกี่ยวกับการวิเคราะห์โมเดลอิสระในการทำวิจัยเป็นอย่างดีซึ่งทำให้งานวิจัย มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการฝ่ายกีฬาภูมิภาค นายกษมาคมกีฬาจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์การกีฬาแห่งประเทศไทยจังหวัด กรรมการบริหาร สมาคมกีฬาจังหวัด และเจ้าหน้าที่สมาคมกีฬาจังหวัดทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ทำให้คุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก และมหาวิทยาลัยบูรพาที่ได้สนับสนุนทุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์นิกร สีแล อาจารย์สรวิชัย พงษ์พิพัฒน์ อาจารย์มงคลชัย บุญแก้ว อาจารย์ประทีป ปุณวัฒนา และเพื่อนนิสิตปริญญาเอก รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่มีได้เอ่ยชื่อนี้ในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ทำให้การทำคุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุรพล ศรีโสภณากร คุณแม่บุศรา พรเกษมสันต์ พี่ ๆ ทุกคน และคุณศิริภาณี ศรีโสภณากร ภรรยา ที่อยู่เคียงข้างให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของคุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่ บพการีบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่าทุกวันนี้

ขจร ศรีโสภณากร

50810357: สาขาวิชา: วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา;

ปร.ด. (วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา)

คำสำคัญ: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ/ ปัจจัยด้านการบริหาร/ ประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด

ขจร ตรีโสภณากร: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหาร

ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด (THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF PROVINCIAL SPORTS ASSOCIATIONS) คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์: ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์, อ.ด., สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ, Ph.D., เสรี ชัดเข้ม, อ.ด. 223 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด สร้างโมเดลและตรวจสอบความสอดคล้อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์การกีฬาแห่งประเทศไทยจังหวัด จำนวน 480 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม SPSS ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยใช้โปรแกรม LISREL 8.72

ผลการวิจัยปรากฏว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีและยอมรับได้ ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลสูงสุดต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด คือ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด รองลงมาคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด บรรยากาศองค์การของสมาคมกีฬาจังหวัด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ตามลำดับ และสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัดได้ร้อยละ 91 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ภาวะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด บรรยากาศองค์การของสมาคมกีฬาจังหวัด ปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ส่งผลทางอ้อมผ่านบรรยากาศองค์การของสมาคมกีฬาจังหวัด

50810357: MAJOR: EXERCISE AND SPORT SCIENCE;
Ph.D. (EXERCISE AND SPORT SCIENCE)

KEYWORDS: CAUSAL RELATIONSHIP MODEL/ ADMINISTRATIVE FACTORS/
EFFECTIVENESS OF PROVINCIAL SPORTS ASSOCIATIONS

KHAJORN TREESOPANAKORN: THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF
ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF PROVINCIAL
SPORTS ASSOCIATIONS. ADVISORY COMMITTEE: SAKCHAI PITAKWONG, Ph.D.,
SUNTIPONG PLUNGSUWAN, Ph.D., SEREE CHADCHAM, Ph.D. 223 P. 2011.

The purposes of this research was to examine factors affecting the effectiveness of provincial sports associations administration in order to construct and verify consistency the causal relationship model of factors affecting the effectiveness of provincial sports associations administration with empirical data. The sample consisted of 480 provincial sports association administrators and directors of Sports Authority of Thailand Provincial Center. The research instruments used were questionnaires on administrative factors affecting the effectiveness of provincial sports associations. Descriptive analysis was done through SPSS program. They were applied to verify validate and consistency the structural relationship model by LISREL 8.72

The findings were as follows: The causal relationship model of factors affecting the effectiveness of provincial sports associations administration showed congruity with empirical data and accepted. The factors most affecting the effectiveness of provincial sports associations administration was leader characteristics of provincial sports association administrators. This was followed by leadership, organizational climate and achievement motives of provincial sports association administrators. These could predict the effectiveness of provincial sports associations administration by 91 percent with statistical significance at .01 level. Factors that directly affected the effectiveness of provincial sports associations administration were leader characteristics, leadership of provincial sports association administrators and organizational climate of provincial sports associations. Whereas achievement motives of provincial sports association administrators indirectly affect the effectiveness of provincial sports associations a through organizational climate of provincial sports associations.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	8
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 การพัฒนาการกีฬาของประเทศไทย.....	12
ตอนที่ 2 สมาคมกีฬาจังหวัด.....	15
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด.....	21
ตอนที่ 4 แนวคิดปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด.....	30
ตอนที่ 5 ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด.....	38
ตอนที่ 6 การกำหนดเส้นทางอิทธิพลโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสมาคมกีฬาจังหวัด.....	84
ตอนที่ 7 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	92
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	96
การสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	96
การตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	97
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	100
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	103
การเก็บรวบรวมข้อมูล	105
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	108
4 ผลการวิจัย.....	109
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	109
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	112
5 สรุปและอภิปรายผล.....	133
สรุปผลการวิจัย.....	134
อภิปรายผลการวิจัย.....	138
ข้อเสนอแนะ.....	147
บรรณานุกรม	149
ภาคผนวก.....	166
ภาคผนวก ก.....	167
ภาคผนวก ข.....	169
ภาคผนวก ค.....	174
ภาคผนวก ง.....	176
ภาคผนวก จ.....	192
ประวัติย่อของผู้วิจัย	223

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2-1	เกณฑ์ที่ใช้ประเมินประสิทธิผลองค์กร.....	23
2-2	ปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กร	41
2-3	ลักษณะความสามารถทางสติปัญญา.....	51
2-4	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล สมาคมกีฬาจังหวัด.....	83
2-5	แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการบริหารที่สัมพันธ์ หรือส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด.....	85
2-6	แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการบริหารที่สัมพันธ์ หรือส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด.....	88
2-7	แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการบริหารที่สัมพันธ์ หรือส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด.....	89
2-8	แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการบริหารที่สัมพันธ์ หรือส่งผลต่อบรรยากาศองค์กรของสมาคมกีฬาจังหวัด.....	90
3-1	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	104
4-1	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและอายุ	112
4-2	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ.....	113
4-3	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งในการบริหารงานและระยะเวลา ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสมาคมกีฬาจังหวัด.....	114
4-4	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปร ค่าความโค้ง และระดับของตัวแปร ที่ใช้ในการศึกษา.....	115
4-5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลความสัมพันธ์ เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด	118
4-6	ค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัย ด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ตามสมมติฐานการวิจัย....	124
4-7	ค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการ บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ที่ปรับเป็น โมเดลแบบประหยัด	128

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-8 เปรียบเทียบค่าสถิติวิเคราะห์ระดับความสอดคล้อง โมเดลตามสมมติฐานการวิจัย กับโมเดลแบบประหยัด.....	129
4-9 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหยัด	130
4-10 เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัย ด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ที่ปรับเป็นโมเดล แบบประหยัด	131

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2-1 ศาสตร์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมองค์กร.....	32
2-2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมองค์กรกับศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการ ..	33
2-3 โมเดลพฤติกรรมองค์กรพื้นฐาน.....	35
2-4 โมเดลพฤติกรรมองค์กร	36
2-5 ลำดับชั้นความต้องการตามทฤษฎีของมาสโลว์.....	54
2-6 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล สมาคมกีฬาจังหวัด.....	91
2-7 ขั้นตอนการวิเคราะห์โมเดลอิสระ.....	95
3-1 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง	99
3-2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	107
4-1 โมเดลการวัดปัจจัยคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร.....	120
4-2 โมเดลการวัดปัจจัยภาวะผู้นำ	121
4-3 โมเดลการวัดปัจจัยบรรยากาศองค์การ.....	122
4-4 โมเดลการวัดปัจจัยประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด	123
4-5 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล สมาคมกีฬาจังหวัด ตามสมมติฐานการวิจัย.....	125
4-6 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล สมาคมกีฬาจังหวัด ที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหัยด.....	127
5-1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล สมาคมกีฬาจังหวัด ที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหัยด.....	136